

TRI v vedenju

LEONID LENČ

Računovodja Ivan Semjonov Pokatilov sedi doma in piše pismo učitelju rusine svojega sina Igorja.

Tanke ustnice Ivana Semjonovica so stisnjene, obraz je ironičen, Igor, ogorel deček, ostrizen na jeza, sedi v naslanjaju v kotu in molče gleda očeta.

Pero, ki ga Ivan Semjonov stiska v močni in komati roki, hitro drsi po papirju.

«Ata,» smehljaje se sprepori Igor, «sedaj si podoben knezu Kurbskemu.»

Ivan Semjonovič dvigne glavo, popravi naočnike in strogo pogleda sina. Ne spominja se, kdo je bil knez Kurbski, in ne ve, da mu je podoben. Zato se napravi, ko da ni dobro slišal.

«Kaj si rekel? Kakšen knez?»

«Ali se ne spominjaš? Sedel je v litvanskem šotoru in pisal pismo Ivanu Grozdemu. Prečita, se nasmehne, spet prečita, nato piše dalje. Tudi ti pišeš in se smehljaš!»

«Prosim, brez neumnih šal!» oštevja Ivan Semjonovič Igorja. «Jaz te pa branim, nehaš se smehljati!»

Igor umolkne in vzdihne. Pero spet hitro drsi po papirju.

«...z obžalovanjem ugotavljam, da ste mojemu sinu Igorju Pokatilovu po krivici dali tri za domaćo nalogo,» piše Ivan Semjonovič. «Jaz sam sem jo pregledal in v svoji objektivnosti mislim, da zasluži pet. Stejem si v očetovsko dolžnost...»

«Ata!» se iz kota oglasi Igor. «Če malo pomisliš, mi je Vasilij Pavlovič po vsem pravilu dal tri. Jaz to priznam... na podlagi samokritike!»

Ivan Semjonovič odloži pero in se obrne k sinu: «Jaz sem tvoja samokritika, si razumeš?»

«V nalogi je bila groba napaka...»

«Ni bilo napak!»

«Bila je! Napisal sem, da bo prekop Volga-Don zgrajen l. 1954, medtem ko bo dokončan l. 1952. Kako se mi ni to zgodilo? In tudi ti si to preželi!»

Ivan Semjonovič žalostno zastoka, toda ne vda se. Zdi se mu, da če bo priznal svojo napako, bo njegov očetovski ugled propadel.

«V bistvu, Igorček, to ni napaka, temveč pomota.»

«Pomota, vendar sem vseeno pogrešil!»

«Ne prepričaj se z mano! Pomota je pomota, napaka pa napaka!»

Nekaj časa oče in sin molčita. Potem pa Igor mračno reče:

«Tudi večje tu pa tam niso bile na mestu... in dvojica ni bilo pred našim stanjem.»

«Jaz sem pregledal, ata!»

«Nisi opazil! Ne piši, ata! V sol se mi otroci smejejo, ker nosim učiteljevo pisma. Pravijo mi, diplomatski kurir.»

«Zelo nespretno!»

«Nespretno, toda vsi se mi smejejo. Tudi mama je naročila, naj ne bi pisal, preden je odpotovala. Videl boš, ko se bo vrnila, bo zvedela, da si spet pisal učitelju in te bo ostela.»

«Debeli usesa Ivana Semjonovica zardijo.

«Moč! Ne vrtaj nosu, kamor ni treba!»

SAMO ŠE DANES ŽIVE...

KAKO POMAGAJO ALŽIRCI ČLANOM TUJSKE LEGIJE POBEGNITI

In prvemu Arabcu, ki ga na poti srečaš se javi z geslom - «Tahija el Diazaher»

Kuverta je imela pečat iz zapadnega Berlina in tudi znamka na njej je bila zapadnonemška znamka. Vsebinsko pismo pa kratka: «Pusti svojo vojašnico, po možnosti z orožjem, zbeži iz mesta in prvega Arabca, ki ga na poti srečaš, da ti pomaga!»

Vojak, ki je dobil to pismo, je presenečen obstal. Ponovno je pogledal pečat in nato naslov pošiljatelja: «Severnoafriški klub». Preko Nemčije, ki je bila dejansko njegova domovina, je pismo prišlo v daljno Afriko v roke - Walterju Klengerju, pripadniku francoske tujske legije.

Borbe proti alžirskim upornikom, v katerih se je Walter boril tako pogosto, so mu že presedale in ne je njemu, ampak tudi številnim njegovim rojakom, zato je prišlo pismo kot nalaga. Sklenil je pobegniti.

Walter je o tem obvestil še skupino svojih rojakov v tujski legiji in pripravlil je beg. Ko je bilo vse pripravljen, je njega in še deset drugih vzela noč. In na poti se jim je zgodilo prav tako, kot mu je bilo v pismu obljubljeno.

Francoska policija jih je lovila cele dni, celo z letali so krožili nad njimi in vendar je begunec uspešno ubežal. V puščavi, v družbi z alžirskimi rodoljubci, so našli na dopisniku nekakega mučenškega časopisa, ki je o njih napravil senzacionalno reportažo in tako so bivši nemški legionarji prišli v prvi stik s svojimi domovini tam daleč v puščavskem pogorju Alžira.

Zgodba, ki so jo begunci opisali, je podobna vsem zgodbam vojakov tujske legije. Toda v tem primeru je ni več važno, kaj je mladega pustolovca ali včasih tudi kriminalca navedlo, da se je priključil tujski legiji. Povečini so jih zvalili v obljube ali jim zagotovili kako drugo naglo obogatitev, sedaj pa je najvažnejše to, da so se iz tega pekla rešili in prenehali streljati v ljudi, ki so jim iz tega pekla pomagali pobegniti.

Odiseja begunca Walterja je podobna odisejam številnih drugih: trajala je enajst let. Od doma je pobegnil še zelo mlad v prvih letih po vojne kaosa v Nemčiji. Najprej je pobegnil v Essen, kjer pa je kmalu ostal brez dela. Tu so ga izmamili v tujsko legijo in izdali je po dolgi poti v Indokino. Ko je preizkusil grenkoba kolonialne vojne, je skušal pobegniti, pa se mu ni posrečilo. Zato je moral preživeti sedem let zapora, od koder so ga izpustili le pod pogojem, da se ponovno priključi tujski legiji in se vživi v staro življenje. Le o kolikoli je bilo drugače, kajti sedaj so ga Francozi potrobovali na alžirski fronti. In tja je po dolgem času prispelo odrešilno pismo.

Tudi ostali njegovi tovariši imajo približno enako pot za seboj. Nekoliko drugače je pot Madžara Josepha Neceza. Bil je nokometa nekakega juniorskega moštva in vrestopil nemško mejo novembra 1956. Obiljubilo se mu najprej, da ga bodo

ARGENTINA, 23. II.: SPLOŠNE VOLITVE

Balbin ali Frondizi?

Peron je pozval svoje pristaše, naj volijo za kandidata opozicije, Frondizija; isto je storila tudi argentinska KP; odločili bodo torej Peronovi pristaši

Prihodnjo nedeljo se bodo v Argentini vršile splošne volitve. Na teh volitvah bodo izvolili posredno - kakor se volita predsednik in podpredsednik tudi v ZDA - predsednika in podpredsednika argentinske republike, hkrati pa, in to neposredno, članke obeh zbornic in pokrajinskih in občinskih uprav. To bodo prve argentinske splošne politične volitve, po katerih bomo dobili prvo zakonito vlado po revoluciji, ki je odstranila Perona.

Volitve v ustavodajno skupščino, ki so se vršile 28. julija lani, so dale naslednje rezultate: stranka «Unión Cívica Radical del Pueblo» (stranka, ki ima podporo sedanje začasne vlade generala Aramburja) je na teh volitvah zbrala 2.300.000 glasov; predstavlja srednje sloje in nekatere industrijske kroge; stranka «Unión Cívica Radical del Pueblo», ki je nastala po razkolu v «Unión Cívica Radical del Pueblo», je dosegla nekaj nad 1.800.000 glasov; ta stranka je sredinska, a usmerjena na levo; okrog nje se zbirajo malomeščanski krogi, proletarci demokratičnih tendenc in nekatere industrijske skupine. Medtem ko postavlja prva stranka za svoja kandidata Ricarda Balbina in Santiaga H. Del Castilllo, sta Arturo Frondizi in Alejandro Gomez predstelniki, odnosno podpredstelniki kandidata opozicijske stranke «Unión Cívica Radical Intransigente».

Pri tem moramo omeniti, da je bilo pri lanskih volitvah za ustavodajno skupščino oddanih 2.092.000 praznih glasovnic in da so te glasovnice oddali pristaši bivšega diktatorja Perona.

Prihodnjo nedeljo pa Peronovi pristaši ne bodo oddali praznih glasovnic, ampak bodo verjetno oddali svoj glas opozicijski listi Arturo Frondizija, ker jim je tak nasvet dal Peron sam. Temu nasvetu pa bržkone ne bodo sledili vsi Peronovi pristaši, ker je medtem argentinska komunistična stranka umaknila svojo samostojno volilno listo in pozvala svoje pristaše, da volijo Frondizija.

Zakaj je komunistična stranka umaknila svojo listo? Razlog za ta korak je verjetno treba iskati v okoliščinah, da je v Argentini v veljavi volilni zakon, ki je celo poslabšana varianta tistega volilnega zakona, ki so ga hoteli demokrati uveljaviti leta 1953.

Na osnovi tega zakona dobi stranka, ki na volitvah dobi največ glasov, dve tretjini poslaniških mest, druga največjeje stranka pa pobere skoro vso ostalo tretjino. Pri takem volilnem zakonu bi samostojna lista komunistične stranke ne mogla računati niti na eno samo poslansko mesto, kljub temu, da je 28. julija lani - po komaj petnajstih dneh ilegalnosti - dosegla 230.000 glasov. Poleg omenjenih dveh največjih strank se bodo bližnjih splošnih političnih volitev udeležili še naslednje stranke: «Partido Socialista» (kandidata: Alfredo Palacios in Carlos Sanchez Viamonte); «Partido Demócrata Cristiano» (kandidata: Lucas A. Astariz in Horacio Suesidio); «Partido Demócrata Progresista» (kandidata: Luciano Molinas in Horacio Thedy); «Partido Demócrata Conservador Popular» - skrajna desnica - (predsednik kandidata: Vicente Solano Lima). Te stranke imajo skrajno majhno upanje na uspeh; nekoliko bolj se bosta plasirali le socialistična stranka, ki je 23. julija lani dosegla nad pol milijona glasov in argentinski demokrati, ki so ob

Pedro Eugenio Aramburu

Isti priliki zbrali nad 400.000 glasov. Glavna borba se bo torej vodila med obema sektorjema argentinskega radikalizma. Pri tem bo nedvomno odločilno vplivalo glasovanje bivših Peronovih pristašev. Če bi ti pristaši - kljub temu, da bodo za to stranko glasovali tudi pristaši argentinskih komunistov - sledili Peronovemu nasvetu in glasovali strnjeno za Frondizija, potem je gotovo

Ricardo Balbin

vo, da bo prihodnjo nedeljo zmaga opozicijskega «Unión Cívica Radical Intransigente» in bo sedanega začasnega predsednika argentinske republike, generala Aramburja, zamenjal levičarski radikal Arturo Frondizi. Če pa bo sklep argentinske komunistične stranke, da podprejo Frondizija, bive Peronove pristaše odvrnil od tega, da bi delno ali v celoti glasovali za Frondizija, potem je v tem primeru pričakovati preprečljivo zmago bolj desničarsko usmerjene radikalne stranke «Unión Cívica Radical del Pueblo», ki uživa podporo tudi sedanje začasne vlade.

Arturo Frondizi

V Indokini je padlo 40 tisoč Nemcev - članov tujske legije - Primer Walterja Klengerja, ki je presedel sedem let zapora, ker so ga na begu ujeli - Besedo imajo tudi «zakoni» atlantskega pakta

rešili in prenehali streljati v ljudi, ki so jim iz tega pekla pomagali pobegniti.

Odiseja begunca Walterja je podobna odisejam številnih drugih: trajala je enajst let. Od doma je pobegnil še zelo mlad v prvih letih po vojne kaosa v Nemčiji. Najprej je pobegnil v Essen, kjer pa je kmalu ostal brez dela. Tu so ga izmamili v tujsko legijo in izdali je po dolgi poti v Indokino. Ko je preizkusil grenkoba kolonialne vojne, je skušal pobegniti, pa se mu ni posrečilo. Zato je moral preživeti sedem let zapora, od koder so ga izpustili le pod pogojem, da se ponovno priključi tujski legiji in se vživi v staro življenje. Le o kolikoli je bilo drugače, kajti sedaj so ga Francozi potrobovali na alžirski fronti. In tja je po dolgem času prispelo odrešilno pismo.

Tudi ostali njegovi tovariši imajo približno enako pot za seboj. Nekoliko drugače je pot Madžara Josepha Neceza. Bil je nokometa nekakega juniorskega moštva in vrestopil nemško mejo novembra 1956. Obiljubilo se mu najprej, da ga bodo

OB VSTOPU V PETO LETO NJEGOVEGA DELOVANJA

Zbor primorskih študentov «V. Vodopivec»

Izpod očaka Triglav je neugledno zabumelala Soča voda. Vroče, neznanu hrepenenje jo je gnalo v objem morja. Njen žuboreči spet je pojemal hkrati z bližino sinje obale. Šumeči napetosti so se zlivale v mehko slovanstvo pesmi. Tam doli na Vipavskem je v zametnem zraku plaval sladki pesem slava in odmevala od Nanosa tja gor na Kras. V svoje veje so jo ljubice ujetile od burje stokrat počasi bori. Zaselesti so in se v brinovih grmih je zabrnelo; melodija pa je šla dalje, čez kraške ograde spet v tople narode neizmerne sinjine. Zdržili so se vsi akordi in nastala je čudovita pesem, naša pesem... Primorske...

Zaradi te pesmi so se fantje zbrali. Ko danes listam po kroniki Pevskega zbora primorskih študentov, ki nosi ime primorskega skladatelja Vinka Vodopivca, katerega osemdesetletnico smo pred kratkim praznovali, ne vem, kje bi se ustavil: na vsaki strani je toliko življenja, toliko preproste študentske priščnosti. Dirigent Toni Nanut je seveda že zmeraj maestro, tega zbora. Precej prvih članov zbora pa je samo še na starih slikah. Odšli so v tisto življenje, ki vsakega po svoje oblikuje, a vendar nikoli ne more cloveku zabrisati rahlo otožnih spominov na skupno mladostno napredovanje. S seboj so odnesli kosček skupnega življenja. Napredovanje in ljubezen, ki so ju vcepili zboru, pa se lepo razcvetata in prenašata na vedno nove mlade ljudi, ki s hrepenenjem po učenosti prihajajo od tam, kjer zahaja slovensko sonce.

Znova odpremo kroniko. Berem na prvi strani: «Činko!», Na mizo sedi nekaj fantov. So študentje, skušajo nekaj zapeti. Vino jih je ogrelo in raznežilo. In ker so Slovenci in povrh še Primorci, začnejo peti. Spreja jim noče in noče izpod rok, odnosa iz grli, toda kmalu se porazdele po glasovih in že zadnja razposajena pesem, ki poje o vinu in majoliki. Ta beseda pa je bila iskra na suho dračje. Kmalu je vzplamtel ogenj, ki je zajel veliko število študentov iz vseh krajev naše sončne Primorske...

Obrnem list: Kanal ob Soči, 24. aprila 1953. Prvi javni koncert - prvi uspehi Priraden sprejem primorskega ljudstva. Naslednji dan nastop v Braniku. Sledijo gostovanja po Istri. Zbor postaja trdna skupnost...

Leto 1955. Prvi festival primorskih študentov: Koper, Sežana, Dutačje, Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica, Cerkno, Tolmin, Kanal, Nova Gorica, še isto pomlad Anžur...

Leto 1956. Kanal, Sežana... Berem in doživljam. Prva pot zboru čez mejo. Sedaj ne berem več, le spomin mi ožija nepozabne dni. Spomin na Trsta. Sobota 5. maja. V Trstu je pomlad na svojem zmagovitem pohodu. Mi pa v pljučih; sledečo jih, seveda in se smejejo... Tekamo po Trstu. Miheč in Jakec; obidelet stari spomini tistih, ki so bili vsaj enkrat v življenju v Trstu in bolj sveži tistih, ki so se tu hoteli v solto in še bolj sveži tistih, ki imajo propustnice in tistih, ki so tu doma... Pomaranče in vrvež pri ženicah na Ponterasu... Naša etat je že pri Sv. Ivanu, Stojimo na oder. Nepriznani sprejem! Naš pozdrav, nato pa pesem za pesmijo. Ljudje so prijazni in temperamentni. Gledajo nas s hvaležnostjo in zdi se mi, s ponosom. Na oder prideta dijak in dijakinja. Tržačana, Slovenca. Vsi smo gunglji...

Misel me vleče naprej. Gorica! Je od samem imenu mi srce močnejše vzbretuje... Popoldanski koncert. V dvorani so večinom okoliščani. Čutim, da se jim zdi skoraj neverjetno, da vidijo na odru petdeset mladih fantov, slovenskih visokolovcev s Primorskega. Naš vzgledni srca se napolnijo z radostjo in srečo. Pevec so pozabili na ves trud in izgubljeni čas. Pesem gre od srca do srca. Pesem ne pozna meja. Pojemo tudi tisto lepoto furlanske «Stelutis alpinas». Poslušalci so navdušeni in zvečer se ponovi isto. Na odru nas pozdravi dijakinja - Benečanka. Ko petci započijo zadnjo «Nocoj», pa oh, nocoj, me zadnje besede stisnejo za srce... ačed dolgi sedem let... Kaj res seže čez sedem let? Nel! Prveč lepo in domače nam je bilo v Trstu in Gorici, da bi čakali sedem let. Govorci se, da bomo mogoče iti ponovno med zamejske Slovence, se to nima! Tega si srčno želimo!

Spet pogledam v kroniko in berem: Doorana s Slovenske

smi. Naslepe je bilo zmeraj takrat, ko so fantje po končanih koncertih zapeli v gostilniški sobi, na kakem dvorišču ali v kuhinji ter v nevezanih pogovorih s preprostim ljudmi doživeli marsikaj tepega.

Neizpodbitno dejstvo je, da Pevski zbor primorskih študentov «Vinka Vodopivca» predstavlja danes edino vseprimorsko poklicno kulturno umetniško ustanovo. Naj zaključim z besedami kronika, ki je ob koncu prvega leta delovanja zbora napisal takole: «Z precej dinavga kolektiva, ki ni imel še nobenih organiziranih prim, je polagoma nastal kolektiv, ki je kljub vsemu že močno zaživel življenje, ki smo ga vsi tiho čutili. Opazili smo, da nam to nekaj pomeni, biti pevec nekake zbori. Nekako mimogrede in poizkuševanju smo se začeli, da pač predstavljamo nekaj, kar ne sme propasti, ampak mora nadaljevati s svojim delom in s svojimi uspehi»

TOMAZ PAVSIČ

Pustno ranjanje najmlajših

Tudi letos je SNG priredilo pustno ranjanje za naše najmlajše v dvorani na stadionu. Prvi maja. Slika nam kaže vse tiste, ki jih je mogel Magajna ujeti na svoj aparat

Goriško-beneški dnevnik

OB 83. OBLETNICI ROJSTVA

Plodno delo društva štandekih kmetov

**Zveza Svobod
odlikovala
prof. Emila Komela**

Pred petimi dnevi je praznoval 83. obletnico rojstva naš priznani goriški skladatelj in pevec prof. Emil Komel. Njegovo ime bo ostalo kot simbol dobe kulturnega in narodnostnega preporoda slovenske Goriške, saj je imel prav on največji zaslug, da se je na Goriškem v tolikšni meri začelo gojiti zborovsko petje. Takrat, pred pidesetimi leti, ni bilo pri nas niti dovolj pevcev in kasneje niti dovolj pesmi za vse številne zbornice, ki so niki veslo. Znanjajoč neustrašno delu Emila je slovenska pesem zazvela in ni zamrla niti v času fašističnega režima; živela je, ker je z njo živel in utripal tudi naš slavljence. Po drugi svetovni vojni je bil prof. Komel, čeprav že v častitljivi starosti, med prvimi, ki so zagrabili za delo in ozivil kulturno življenje v Goriški; vodil je z uspehom goriški zbor, ko mu je bilo že več kot 70 let in se posvetil organizaciji Glasbene šole, ker je čutil, da ne more stati ob strani svojim ljudem, ki so po tolikem trpljenju vendar lahko znova svobodno zadihali in dali duška kulturni dejavnosti, predvsem zborovskemu petju, katerega ponovni vzpon je bil na Goriškem dosežen v nemajhnih meri prav zahvaljujoč pevovalcu in skladatelju Emilu Komelu.

Ob njegovi visoki življenjski obletnici je bila večer v Goriški majhna svečanost, ki jo je slavljencu pridružila Zveza prosvetnih društev. Ob tej priložnosti je prof. Cene Matičič v imenu glavnega odbora Svobod in prosvetnih društev republike Slovenije izročil prof. Emilu Komelu zlato odlikovanje II. stopnje za zasluge, ki jih je storil slovenskemu narodu. V pozdravnem govoru je nato zastopnik najvišjega organa Zveze Svobod in prosvetnih društev še takole obrazložil pomen odlikovanja:

«Vaše življenje, dragi jubilar, — polno premagovanja in trpljenja in nesebičnega nadpol stoletja trajajočega dela — je rodilo plodove, katerih sadove uživamo mi vsi, uživava slovenski narod. Naš slovenski narod je sicer mahaen po številu; po pozitivnosti in plodovitosti ter nesebičnosti delu naših najvidnejših, moč, med katere po vsej pravi pristevamo tudi Vas, dragi jubilar, pa eden vidnejših kulturnih narodov sveta. Zato sprejmite iskrene čestitke vse kulturne javnosti Slovenije, ki vam želi še mnogo let prijetnega in plodovitega življenja. V imenu goriških Slovencev in SKGZ ter ZSPD sta izrazila slavljencu priznanje za vso dolgoletno dejavnost med tujakim ljudstvom in di. Miladin Cerne in Viljem Nanut me tu želela, da bi ostal še dolga leta med nami živ in zdrav.

**Nadvse uspel dijaški
predpustni ples**

Letošnji predpustni ples, ki ga je priredil klub «Simon Gregorčič» je privabil v Pevno dvorano mnogo ljudi iz mesta in iz dežele. Odlični orkester je vse do jutra zabaval številne plesalce in vsi so prišli na svoj račun: stari in mladi. Društvo je poskrbelo tudi za dobro vino in prihranke, med odmorom pa tudi za več zabavnih točk (za kraljico srčkov je bila izvoljena Eda Lutman iz Stavre, tako, da se gostje niso nikoli ulegli dolgačasti. Društvo goriških srednješolcev in akademikov «Simon Gregorčič» se zahvaljuje vsem, ki so na kakršen koli način pripomogli, da je letošnji študentski ples tako dobro uspel.

VLADIMIR BARTOL
ALAMUT

Plahi obrazek se je prikazal pri okencu; potem so se odprla vrata, tesna vrata. Trda roka je pograbila deklico za zapestje in jo potegnila iz ute. Halima se je tresla po vsem telesu. «Zdaj je po meni», je pomislila. Poveljnik tujece, ki so se bili prejšnjega dne pridružili karavani, je držal črno obvezo v rokah. Vodja karavane je pomignil in mož je, ne da bi spregovoril, položil deklico ruto čez oči in ji jo je na temenu čvrsto zavezal. Potem je zajahal konja, potegnil deklico k sebi v sedlo in jo zakril s svojo široko haljo. Z vodjem karavane sta izmenjala nekaj besed. Nato je pognal konja v dir. Halima se je stisnila v majhen kupček in se strahoma privila k jezdecu.

Zmerom bliže je bilo slišati šumenje hudournika. Nekje so obstali in jezdec se je z nekotom na kratko pogovoril. Potem je spet spodbodel konja. Toda zdaj je jezdec počasnje in oprejeje in Halima se je zdelo, da mora biti pot zelo tesna in da mora peljati tik ob gorskem potoku. Hladno je zavelo iz globine in groza ji je ponovno stisnila srce. Spet so obstali. Halima je slišala kričanje in rožljanje in ko so znova presli v dir, je pod kopiti zamolko zabobnelo. Prejzledala sta bila most čez hudournik. Kar je prišlo potem, se ji je zdelo kot pošastne sanje. Slišala je krič in vik, kot bi se prepirala cela vojska mož. Jezdec je razjahal, ne da bi jo izmotal iz svoje halje. Pohitel je z njo zdaj po ravnem zdaj po nekih stopnicah, dokler se

Zelenjavo vozijo sami na tržaški trg

Tudi letos je bil obračun društva aktiven. Pogovorili so se tudi o bolniškem zavarovanju in kmečkih pokojninah. Smetišče še vedno največji vir dohodkov

Tudi letošnjega obnovega zbiranja, ki se je začelo za povprečje, so člani Društva neposrednih obdelovalcev zemlje iz Standreže udeležili v tako velikem številu, da je bilo kino dvorana, v kateri so se zbrali, skoraj pretesna. Zbiranje je bilo v obliki lanskoletnega obnovega zbiranja, ki se je prav tako vršilo 14. februarja, je predsednik društva Dušan Brajnik prečital letno poročilo, iz katerega je bilo razvidno celotno delovanje tega prostovoljnega združenja kmečnega društva na našem področju.

Uvodoma je omenil smetišče, ki je eno največjih finančnih virov društva, in tudi nekatere nepravilnosti, ki jih je bilo pri njegovem delovanju opaziti in katere bo moral novi odbor odstraniti, toda to bo dosegel z dobro voljo vseh članov pa tudi delavca, ki je zaposlen na smetišču. Glede najema letališča za konojo ni mogel predložiti zbiranja članom povdati se ničesar točnega, ker so še vedno v teku pogajanja med novim najemnikom letališča Gionchettijem in njegovimi lastniki; društvo je znano je, da je Gionchetti predložil za zbiranje obljubo, da bodo tudi letos na njem kosili isti ljudje kot doslej, ter je pri tem seveda mislil na Standreže in Sovenjence. Društvo štandekih kmetov je bilo sicer na družbi zastopnik, vendar je bila najemnika previzoka. Govornik je nadalje opozoril prisotne, naj v bodoče bolj uporabljajo mešana gnojila, ker se je v marsikateri državi pokazalo, da je uporaba takšnih gnojil za rastline bolj koristna. Društvo je v preteklem letu nabavilo tudi dve vprežni grebeli in popravilo vrsto strojev, ki so last družbe, vendar naj člani v bodoče bolj pazijo nanje, ker je to delo društva zaradi večjega popravil precej nepotrebnih stroškov. Društvo je nabavilo tudi izdatno količino semenskega krompirja iz Holandije, toda prvo posliko so morali zavrniti, pa tudi drugi, ki ni bila takšna, da bi bili lahko z njo popolnoma zadovoljni, zaradi tega so naročili nekaj krompirja iz Sempetra v upanju, da bo dobro obrodi.

Predsednik je nato govoril tudi o priložnosti štandekih kmetov na območju, ki je društvo zaradi večjega vprežnega živina pri Rdeči hiši. Čez omenjeni blok pa je bilo Standrežem vedno najbolj ugodno pripeljati drva s Stare gore in drugih bližnjih krajev, kjer imajo svoje gozdove. Zaposelili so območje, da bi vsaj en zimski mesec dovolili uporabljanje omenjenega bloka, toda doslej se niso prejeli nobenega odgovora. Lanskem letu se je društvo lotilo pridelave zelenjave v Trst. Kot je znano, gojijo Standreži vedno več zelenjave, ki jo pošiljajo na tržaški trg. Doslej so blago izročali domačim trgovcem, lani pa se je društvo odločilo, da bo posredovalo za neposredno prodajo blaga; zelenjavo je izročilo domačemu trgovcu, ki je potem obračunal le potne stroške, vse ostali zaslužek pa je izročil društvu. Kljub temu, da je bila letina slaba, je vodstvo društva, vendar pa ni neposredno trgovino imeli Standreži precejšnje koristi, vendar pa bi si moralo društvo čimprej nabaviti lastno vozilo, o čemer bo odločil nov odbor društva.

Poročilo je nadalje predsednik omenil, da hočejo lastniki cerkvene zemlje samovoljno in proti zakonu povzeli najemnika za zemljišča, ki jih imajo v oskrbi štandekih kmetov. Da se to ne bi primerilo naj se prizadejejo za najemnika, kar bodo tako lahko preprečili samovoljno ukrepanje nekaterih oseb. Obvestil je tudi prisotne, da je bil pred kratkim odobren nov kontingent za

uzov živine iz Jugoslavije in naj se vsi tisti, ki si želijo nabaviti živino, čimprej zgledajo pri odboru društva. Društvo se tudi pozanimalo za povračilo škod, ki so jo štandekih kmetje utrpeli zaradi lanskega mraza, toda o povračilu so bili mišljenja razdeljena. Škoda ni bila 50-odst. zato je društvo prejelo le nekaj strupa za črve. Ob zaključku svojega poročila pa je Dušan Brajnik izrazil še zadovoljstvo štandekih kmetov nad uveljavljanjem pokojnin za kmete ter se v svojem imenu in v imenu odborov zahvalil članom za sodelovanje in pomoč pri razvoju društva.

Sledilo je še več poročil: tajništvo, nato poročilo odeska za trgovino, odeska, ki se ukvarja s smetiščem, poročilo gospodarja ter blaginjsko poročilo, ki ga je podal odbornik Mirko Gulin. Pohvalil je odbornike za trud, ki so ga žrtvovali v korist društva, in izrazil zadovoljstvo nad aktivnim obratovanjem društva, ki je tudi lanko leto doseglo lep napredek. Nato je podrobno navedel vse izdatke in dohodke društva in tago smo izvedeli, da Društvo neposrednih obdelovalcev ni prežalo na domače povprečno društvo in Juventino in obema določilo tudi finančno pomoč.

K besedi so se oglasili še predstavniki, ki so potrdili, da je bilo knjigovodstvo društva kar najbolj skrbno vodeno, vendar pa ni bilo mogoče računovodstvo društva. Največ diskusije je bilo povsodeno novi dejavnosti društva: neposredni trgovini z zelenjavo. Večina prisotnih je izrekla željo, da se društvo loti prejet trga za neposredno stik s trgom, ter so po možnosti nabavi tudi tovarnik, ki bi prevajal blago članov na tržaški trg.

K besedi se je prijavil tudi predsednik štandekih kmetov, ki je bil najbližje kmečkemu blaginjsko poročilo, ki je omenil skorajšnje volitve v bolniške blaginje in seznanil prisotne z dogovorom federacije v Goriški s kopaljši v Gradcu, kamor bo lahko odšel na zdravljenje pod skrbnimi pogoji vsak zavarovanec.

Občni odbor se je zaključil z izvolitvijo novih odbornikov, ki bodo v letošnjem letu vodili društvo: izvoljeni so bili: Dušan Brajnik, Mirko Gulin, Peter Budel, Cvetko Brajnik, Viljem Zavadlav, Vladimir Zavadlav, Jožef Pavletič, Andrej Pavlin, Emil Briskar, Leopold Lutman in Mirko Marvin. Posamezne funkcije v društvu si bodo novoizvoljeni razdelili na prihodnji seji društva.

**Danes popoldne
trgovine zaprte**

Goriška zveza trgovcev oporoča, da bodo danes, zadnji dan pusta, vse trgovine popoldne zaprte. Bari in kavarne pa bodo lahko ponudile odprte, le če so lastniki pravčasno vložili prošnjo na pristojni policijski urad.

- KINO -

CORSO. 16.30: «Lepe, toda uboge», M. Allasio, R. Salvatore.

VERDI. 16.30: «Počitnice na Ischii», N. Gray, V. De Sica, v cinemascopu in v barvah.

VITTORIA. 17.00: «Večna mladost», C. Wilde, M. Oberon, v tehnicolorju.

CENTRALE. 17.00: «Ogenj nad Jangcejskangom», W. Hartler.

MODERNO. 17.00: «Zmaga nad morja».

DEZURNA LEKARNA

Danes posluje vs dan in ponoči lekarna Urbani-Albin, U. Rossini 1, tel. 24-43.

SPORT

Italijansko nogometno prvenstvo

Juventusovi nasledovalci zaostajajo Triestinini v B ligi pa napredujejo

Genoa in Atalanta še nista obupali - Sampdoria si je poslabšala položaj
Zasluzen poraz Triestine v Pratu

Površen pogled na lestvico A lige pravi, da se v 21. kolu prvenstva ni zgodilo nič posebnega. Toda to je res samo delno. Vrstni red na vrhu in koncu, t.j. na dveh bistenih poljih, je ostal isti, toda izidi posameznih tekem so vendarle povedali več, kot se je pričalo.

Začnimo pri dnu. Genoa in Atalanta smo takorekč že obsojili na izpad in prognosti zanjo sta bili tudi za minulo nedeljo negativni, tembolj, ker sta moralni nastopiti na tujih terenih in proti nasprotnikom kakršna sta Bologna in Napoli. Toda obsojenca na smrt sta pokazala, da se ukvarja s smetiščem, poročilo gospodarja ter blaginjsko poročilo, ki ga je podal odbornik Mirko Gulin. Pohvalil je odbornike za trud, ki so ga žrtvovali v korist društva, in izrazil zadovoljstvo nad aktivnim obratovanjem društva, ki je tudi lanko leto doseglo lep napredek. Nato je podrobno navedel vse izdatke in dohodke društva in tago smo izvedeli, da Društvo neposrednih obdelovalcev ni prežalo na domače povprečno društvo in Juventino in obema določilo tudi finančno pomoč.

K besedi so se oglasili še predstavniki, ki so potrdili, da je bilo knjigovodstvo društva kar najbolj skrbno vodeno, vendar pa ni bilo mogoče računovodstvo društva. Največ diskusije je bilo povsodeno novi dejavnosti društva: neposredni trgovini z zelenjavo. Večina prisotnih je izrekla željo, da se društvo loti prejet trga za neposredno stik s trgom, ter so po možnosti nabavi tudi tovarnik, ki bi prevajal blago članov na tržaški trg.

K besedi se je prijavil tudi predsednik štandekih kmetov, ki je bil najbližje kmečkemu blaginjsko poročilo, ki je omenil skorajšnje volitve v bolniške blaginje in seznanil prisotne z dogovorom federacije v Goriški s kopaljši v Gradcu, kamor bo lahko odšel na zdravljenje pod skrbnimi pogoji vsak zavarovanec.

Občni odbor se je zaključil z izvolitvijo novih odbornikov, ki bodo v letošnjem letu vodili društvo: izvoljeni so bili: Dušan Brajnik, Mirko Gulin, Peter Budel, Cvetko Brajnik, Viljem Zavadlav, Vladimir Zavadlav, Jožef Pavletič, Andrej Pavlin, Emil Briskar, Leopold Lutman in Mirko Marvin. Posamezne funkcije v društvu si bodo novoizvoljeni razdelili na prihodnji seji društva.

**Danes popoldne
trgovine zaprte**

Goriška zveza trgovcev oporoča, da bodo danes, zadnji dan pusta, vse trgovine popoldne zaprte. Bari in kavarne pa bodo lahko ponudile odprte, le če so lastniki pravčasno vložili prošnjo na pristojni policijski urad.

- KINO -

CORSO. 16.30: «Lepe, toda uboge», M. Allasio, R. Salvatore.

VERDI. 16.30: «Počitnice na Ischii», N. Gray, V. De Sica, v cinemascopu in v barvah.

VITTORIA. 17.00: «Večna mladost», C. Wilde, M. Oberon, v tehnicolorju.

CENTRALE. 17.00: «Ogenj nad Jangcejskangom», W. Hartler.

MODERNO. 17.00: «Zmaga nad morja».

DEZURNA LEKARNA

Danes posluje vs dan in ponoči lekarna Urbani-Albin, U. Rossini 1, tel. 24-43.

ni ni zazdelo, da se je okrog nje močno stemnilo. Nenadoma je odgnil haljo in Halima je začutila, kako so jo pograbile druge roke. Stresla se je skoraj v predsrtčni grozi. Človek, ki jo je bil prevzel jezdec, se je komaj silno zahajhal. Odhitiel je z njo po nekakšnem hodniku. Nenadoma jo je objel čuden hlad, kot da bi prišla v podzemeljsko klet. Poskušala je, da bi ničesar ne mislila. Toda ni se ji posrečilo. Zdelo se ji je, da prihaja zmerom bliže zadnjemu in najstranejšemu trenutku.

Mož, ki jo je držal v naročju, je začel z eno roko tipati po steni. Dotopal se je nekakega predmeta in z njim krepko zamahnil. Glasno je odjeknil udarec po pokričavi. Halima je vrnila in se skušala iztrgati možu iz rok. Ta pa se je posmehal in rekel skoraj ljubeznivo: «Ne tuli, paviljanček! Ničte te ne bo odrli.»

Zaškrpala je železe in Halima je videla skozi obvezo na očeh, da se je spet začelo svetlikati. «V jočo me bodo vrgli», je pomislila. Pod njo je zabobnelo vodvje. Zadržala je sapo. Slišala je cepetanje bosih nog. Nekdo je pristopil in mož, ki jo je držal, jo je prepustil prišlecu.

«Tu jo imaš, Adi», je dejal.

Roke, ki so jo zdaj sprejele, so bile silne kakor levje šape in čisto gole. Tudi po prsih je moral biti gol. Čutila je to, ko jo je dvignil k sebi. Biti je moral pravi velikan.

Halima se je v dala v usodo. Brezvoljno je spremljala, kar se je poslej dogajalo z njo. Mož je stekel z njo čez nekakšen prožen mostiček, ki se je neprijetno zazibal pod njuno težo. Potem so zaškrpala pod njegovimi nogami tla, kot da bi bila posuta z drobnimi kamenčki. Čutila je prijetno toplotno sončnih žarkov; njihova svetloba je prodirala skozi obvezo na njenih očeh. Nenadoma je od nekod zavel vonj po svežem zelenju in po cvetličah.

Mož je skočil z deklico vred v čolin, ki se je močno zagugal. Halima je kričala in se krčevito oprleja velikana.

belo črto. In se bi se lahko rezultat bistveno spremenil, tokrat v korist Padove, če bi Lemesić priznal dve očitni enajstmetrovki v kazenskem prostoru Interja.

Rezultati ostalih tekem so bili predvideni in za lestvico bistveno nepomembni. Alessandria je zaslužno premagala Verono, Roma Torino, Lanerossi pa je premagala Lazio z 11-metrovko po grdi in tudi grobi igri.

V B ligi so se stvari razvijale tokrat bistveno drugače kot v A ligi. Medtem ko je v A ligi Juventus z avtoriteto priznanec, čeprav še nekotnega prava, nadajuje pot do cilja, pa je Triestina omalo mladinski tenis.

MLADINSKI TENIS
Izrebane 4 cone
za pokal «Galea»

PARIZ, 17. — Organizacijski odbor teniškega tekmovanja za pokal Galea, ki se je večerjal v Parizu je 16. prijavljenih držav razdelil v 4 cone. Prvic se bosta tekmovala udeležili tudi Sovjetska zveza in Poljska. Cone so naslednje:

Nemška cone: Češkoslovaška, Belgija, Nemška, Luksemburg, (V I. kolu: CSR - Belgija, Luksemburg - Nemčija).

Avstrijska cone: Avstrija, Španija, Poljska, Jugoslavija, (V I. kolu: Jugoslavija - Avstrija, Poljska - Španija).

Italijanska cone: Holandska, Italija, Monaco in SZ (V I. kolu: Holandska - SZ, Monaco - Italija).

Romunska cone: Francija, Madžarska, Rumunija, Švica, (V I. kolu: Švica - Rumunija, Madžarska - Francija).

Ve vsake cone se bo kvalificirala za finale po ena država. Izločilna srečanja morajo biti zaključena do 27. julija. Finale bo v Vichiju v Franciji od 31. julija do 4. avgusta.

Sampdoria je izgubila doma proti Milanu z rezultatom 2:0, za katerega ni nobenega vrednega opravičila. Milan je bil boljši, čeprav je velik del tekme igral s poškodovanim igralcem. Oba gola zanj je dosegel debutant Danova.

V Vidmu je bilo drugače. Udinese je rešila točka, po prikazani igri pa bi zaslužila zmago. Glavno krivdo za to, da je ni imajo vsekarer njeni napadalcji, posebno Bertini in Lindskog, ki sta zapustila celo vrsto najugodnejših priložnosti. V tehničnem pogledu pa je seveda prevladovala Fiorentina in ni dvoma, da bo potem, ko bodo okrevali njeni bolniki, še zmagovala in navduševala ljubitelje nogometa po Italiji, kajti Cervato (po silni razmer srednji krilec), Montuori, Julin in Gratton so še vedno veliki igralci. V ostalem pa je zaradi neodločenega rezultata zaostala še za eno točko več za Juventusom, kar velja tudi za Napoli in tudi za Padova, ki je v Milanu sicer iztrgala Interju točko. Kar pa utegne biti premalo za uspešno zasledovanje Juventus, ki je s predvideno domačo zmago nad Spalom pospešil korake proti cilju.

Nedolčen rezultat brez golov v Milanu je sam zase morda da tudi pravica, vendar pa ostaja odprto vprašanje, če ne bi bil ob sojenju kakšnega drugega sodnika bistveno drugače. Dejstvo je namreč, da jugoslovanski mednarodni sodnik Lemesić, ki je imel igro sicer čvrsto v svojih rokah, ni priznal gola (ali vsaj do zveznega gola), ki naj bi ga dosegel Inter proti koncu prvega polčasa, ko je vratar Padove odbil žogo, ki je po splošnem mnenju in menda tudi po naknadnem priznanju najboljših alpske smučarje na svetu. Amerikanec Corcoran se je vrstnil na četrto mesto s čimer je ohranil v kombinaciji drugo mesto skupno z Gramshammerjem, novo nado avstrijskega smučarstva. Zelo lep uspeh so dosegli v smuku tudi Italijani. Alberti je bil drugi, brata Burrini peti in s šest, Pompanin sedmi. Predenitvijo dober je tudi bil plazma Bolgara Danova (9.), ki je v kombinaciji na 6. mestu.

Vrstni red v smuku: 1. Forrer (It.) 1567; 2. Alberti (It.) in Gramshammer (Avst.) 1565; 4. Corcoran (ZDA) 1509; 5. Burrini (It.) 2017; 6. Burrini B. (It.) 2012; 7. Pompanin (It.) 2013; 8. Aigner (Avst.) 2007; 9. Dimigier (Bol.) in Schaller (Avst.) 2034; itd.

Vrstni red v kombinaciji: 1. Forrer (It.) 520; 2. Burrini (ZDA) in Gramshammer 718; 4. Pompanin (It.) 858; 5. Alberti (It.) 949; 6. Dimitrov (Bol.) 1092; 7. Burrini (It.) 1131; 8. Burrini G. (It.) 1312; 9. Zullian (It.) 1439; 10. Torgarsen (Isaj.) 1536.

Vrstni red ekip: 1. Italija (Pompanin, Alberti, Burrini G.) 3119; 2. Švica (Forrer, Mottet, Gruenfelder) 4317; 3. Avstrija (Gramshammer, Wiedmann, Aigner) 4670; 4. Bolgarija (Dimigier, Varochkin, Angelov); 5. Italija B. 199 (71 - 71,5).

Proga za smuk je bila dolga 3022 m, imela je 15 skokov, razlike in 7 usmerjevalnih vrata.

Forrer, ki je v slalomu izgubil precej točk za kombinacijo, se je zavedel, da lahko osvoji prvo mesto v kombinaciji če zmaga z velikim gaskomom. Zato je vozil izredno drzno, obenem pa tudi skrajno zanesljivo in njegov čas je bil skoraj za 3/4 boljši od časov, ki sta jih dosegla Alberti in Gramshammer. Forrer je s tem potrdil svoj uspeh v Badgasteinu in tudi danes nedvomno med najboljših alpske smučarje na svetu.

Amerikanec Corcoran se je vrstnil na četrto mesto s čimer je ohranil v kombinaciji drugo mesto skupno z Gramshammerjem, novo nado avstrijskega smučarstva. Zelo lep uspeh so dosegli v smuku tudi Italijani. Alberti je bil drugi, brata Burrini peti in s šest, Pompanin sedmi. Predenitvijo dober je tudi bil plazma Bolgara Danova (9.), ki je v kombinaciji na 6. mestu.

Vrstni red v smuku: 1. Forrer (It.) 1567; 2. Alberti (It.) in Gramshammer (Avst.) 1565; 4. Corcoran (ZDA) 1509; 5. Burrini (It.) 2017; 6. Burrini B. (It.) 2012; 7. Pompanin (It.) 2013; 8. Aigner (Avst.) 2007; 9. Dimigier (Bol.) in Schaller (Avst.) 2034; itd.

Vrstni red v kombinaciji: 1. Forrer (It.) 520; 2. Burrini (ZDA) in Gramshammer 718; 4. Pompanin (It.) 858; 5. Alberti (It.) 949; 6. Dimitrov (Bol.) 1092; 7. Burrini (It.) 1131; 8. Burrini G. (It.) 1312; 9. Zullian (It.) 1439; 10. Torgarsen (Isaj.) 1536.

Vrstni red ekip: 1. Italija (Pompanin, Alberti, Burrini G.) 3119; 2. Švica (Forrer, Mottet, Gruenfelder) 4317; 3. Avstrija (Gramshammer, Wiedmann, Aigner) 4670; 4. Bolgarija (Dimigier, Varochkin, Angelov); 5. Italija B. 199 (71 - 71,5).

Zasmehal se je z visokim, skoraj otroškim glasom in prijazno dejal:

«Ne boj se, ljubka gazelica. Tja preko te popeljem in potem sva na cilju ... Tu, sed!»

Položilo jo je na udoben sedež in se uprl v vesla. Bilo ji je, kot da sliši od daleč smeh, vesel deklisihi smeh. Prislulnila je. Ne, ni se motila. Že je razločevala posamezne glasove. Kamen se ji je odvalil od srca. Ker so tako veselili ljudi, tam je morda ne bo čakalo nje kudega.

Čolin je pritisnil ob breg. Mož je vzel deklico na roke in prestopil z njo na trdna tla. Ponesel jo je nekaj korakov navkreber in jo tam postavil na noge. Glasen vrisk ju je objel in Halima je zaslišala cepetanje številnih bližajočih se sandal. Velikan se je zasmehal in zaklical:

«Tu jo imate!»

Potem se je vrnil k čolinu in odveslal. Ena izmed deklet je stopila k Halimi, da bi ji snela obvezo z oči. Druga se se medtem pogovarjala med seboj.

«Kako je drobenca,» je dejala prva.

Druga je dodala:

«In kako se miada. Pravi otrok.»

«Glejte, kako je mrsava,» je pripomnila tretja. «Gotovo jo je pot tako zdelala.»

«Visoka in tanka je kot cipresa.»

Obveza je zdrlila Halimi raz oči. Ostrela je. Sami vrtni v prvem pomladnem cvetju so se razprostirali okrog nje. Deklice, ki so jo obkrožale, so bile lepe kot hurije. Med vsemi najlepša je bila tista, ki ji je bila snela obvezo. Deklice so se zasmehale, kot da bi jih njena plahost zabavala. Kri ji je udarila v lica. Toda lepota, ki jo je bila rešila obveze, jo je nežno obijala čez pas in rekla:

«Ne boj se, ljubi otrok. Pri dobrih ljudeh si.»

Njen glas je bil pokroviteljsko topel. Halima se je stis-

gnala že pri prvi oviri na tujem igrišču. In če sta si Genoa in Atalanta popravili kosti, si jih Parma s porazom in Novara z neodločenim rezultatom na svojih tleh prav gotovo nista.

S Triestino se je zgodilo tako, kot so kolikoli objektivni opazovalci tržske enajstotice tudi pričakovali. Njen poraz nas zaradi tega prav nič presenetli, presenetli pa nas je visoki rezultat 3:0, ker se je naš pesimizem nanašal bolj na napadalno vrsto kot pa na obrambo, v kateri je bilo upravičeno računati vsaj na Bandinijev nesporno kvaliteto. Če je torej Triestina kljub temu morala pogoltniti 3 gole, potem je to samo dokaz, da je igrala skrajno slabo, slabše proti vsem predvidevanjem.

Vsa poročila so si namreč edina v tem da Triestina ni čemer ni upravičila svojega položaja in seveda tudi ne svojih ambicij — ki so predvsem ambicije vodstva.

Vso odgovornost za poraz nosi v glavnem kriliska vrsta, ki praktično sploh ni obstajala in to